

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/91/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113226185
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8113226185.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a sudkýň JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. a JUDr. Jany Burešovej v spore žalobcu M. C., G.. XX.X.XXXX, K. C. Č.. X, XXX XX O., zastúpeného advokátom JUDr. Františkom Svatuškom, so sídlom Kukorelliho č. 1505/52, 066 01 Humenné, proti žalovanému: Š. V., G.. XX.XX.XXXX, K. M. Č.. XXX/XX, XXX XX Š. M., zastúpenému advokátom JUDr. Lukášom Kišeľakom, so sídlom Jarková č. 63, 080 01 Prešov, v konaní o zaplatenie 24.523,20 eura s príslušenstvom, takto o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 7C/140/2013-226 zo dňa 29.3.2017

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Priznáva žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:
„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 24.523,20 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,5% ročne zo sumy 24.523,20 Eur odo dňa 09.09.2013 do zaplatenia, do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.
II. Žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.
III. Štát má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % voči žalovanému.
IV. Znalkyňa M.. J. I. má nárok na znalečné za Znalecký posudok č. XX/XXXX voči žalovanému v rozsahu 100 %.“

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca žalobou súdu doručenou 9. septembra 2013 žiadal, aby súd uložil žalovanému zaplatiť mu sumu vo výške 24.523,20 eura spolu s 5,5% úrokom z omeškania ročne odo dňa podania návrhu na súd až do zaplatenia, ako aj trovy konania. V žalobe uviedol, že žalovaný bol Trestným rozkazom Okresného súdu Prešov zo dňa 16.6.2011, spisová značka 6T 56/11 uznaný za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona z dôvodu, že dňa 26. júna 2010 asi o 18:00 hod. v Š. M.L. po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov, po drobnom fyzickom konflikte udrel žalobcu päťou do oblasti tváre, v dôsledku čoho tento spadol a utrpel ťažké ublíženie na zdraví. Na základe Lekárskeho posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia, ktorý bol vypracovaný znalcom M.. O. E. a M.. B. K. dňa 18.6.2013, bolo pre poškodeného určené bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia v celkovom počte bodov 1560.

Proti súdom prvej inštancie v spore vydanému platobnému rozkazu č.k. 12 Ro 343/2013 - 14 zo dňa 16. septembra 2013 podal žalovaný odpor z dôvodu, že žalobca nezohľadnil mieru spoluzavinenia pri

spôsobení škody na jeho zdraví. Pri fyzickom kontakte medzi nimi bol žalobca od počiatku agresorom a viedol viaceré útoky voči telesnej integrite žalovaného.

Z vykonaných dôkazov súd prvej inštancie zistil, že Trestným rozkazom Okresného súdu Prešov spisová značka 6T 56/2011 zo dňa 16.6.2011, súd uznal žalovaného za vinného z trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona tým, že dňa 26. júna 2010 asi o 18 hod. v Š.Ý. M., pred vstupnou bránou futbalového ihriska po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov, po drobnom fyzickom konflikte, udrhel päšťou ruky žalobcu do oblasti tváre, nosa a hornej pery, v dôsledku čoho tento spadol dozadu a záhlavím narazil na zem, čím týmto konaním mu boli spôsobené zranenia podľa vyjadrenia znalca, a to pomliaždenie mäkkých častí záhlavia, pomliaždenie nosa a hornej pery, zlomeninu pravej spánkovej záhlavovej oblasti lebky, krvný výron nad tvrdú plénu mozgovú v pravej spánkovo temeno záhlavovej oblasti, pomliaždenie oboch čelových oblastí mozgu, odreninu ľavej strany brucha, ktoré zranenia si vyžiadali dobu liečenia spojenú s práceneschopnosťou v trvaní najmenej od 26. júna 2010 až do teraz. Teda inému z nedbanlivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví, dopustil sa fyzicky výtržnosti na mieste verejnosti prístupnom, za to mu súd uložil podľa § 364 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 353 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku, § 41 ods. 1 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona pri existencii pohľadujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j) Trestného zákona a existencii priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, úhrnný trest odňatia slobody v trvaní ôsmich mesiacov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona výkon trestu podmienene odložil, podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určil skúšobnú dobu podmienene odkladu výkonu trestu odňatia slobody v trvaní osemnástich mesiacov, uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi škodu vo výške 225,55 eura a so zvyškom nároku žalobcu v súlade s § 288 ods. 2 Trestného poriadku odkázal na občianske súdne konanie. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 9. januára 2012.

Lekárskym posudkom o bolestnom a o sťažení spoločenského uplatnenia, vypracovanom M.. O. E. a M.. B. K. dňa 18.6.2013, bol určený celkový počet bodov sťaženia spoločenského uplatnenia 1560, pri položke číslo 253, zahŕňajúcej vážne mozgové a duševné poruchy po úraze hlavy. K nahradeniu sťaženia spoločenského uplatnenia a trov bol žalovaný vyzvaný výzvou z 2.8.2013.

K okolnostiam incidentu vypovedali žalobca, žalovaný, ako aj svedkovia. Podľa žalobcu tak on, ako aj žalovaný, mali vypité, keď má človek vypité a vedie motorové vozidlo, môže sa stať niečo zlé, chcel len zabrániť nešťastiu. Podľa neho mal právo zobrať kľúče od auta. So žalovaným do seba strkali. Nie je pravdou, že by žalovaného kopol do brucha. Úder žalovaného smeroval do jeho tváre, spadol hlavou na asfalt, od tohto okamihu si nič nepamätá, takto to bolo celý rok. Práceneschopnosť trvala rok a pol, vodičský preukaz musel po úraze odovzdať, dostal sa na invalidný dôchodok, stratil čuch, má poškodené ucho. Žalovaný uviedol, že bol to žalobca, ktorý mu začal nadávať, keď chcel auto zaparkovať. Kopal ho do brucha, udrhel ho do tváre a vzal kľúče z motorového vozidla a nechcel mu ich vrátiť. Keďže mu kľúče nevrátil, vybral sa za ním a pravou dlaňou mu dal úder do pravej časti tváre, žalobca spadol na zem, žalobcovi zobral z vrecka kľúče, auto naštartoval a dal ho na pôvodné miesto. Žalobca udrhel aj jeho kamaráta. Bolo vidno, že má vypité, on sám o 10.00 hod. vypil jeho veľké pivo, zápas bol o štvrtéj, celé je mu to veľmi ľúto. Priateľka žalovaného videla, že žalobca kopol žalovaného do brucha, žalovaný žalobcu udrhel po tom, ako žalobca nevrátil kľúče, ktoré zobral. Bol to žalobca, ktorý bol agresívny, vyvolávajúci konflikt. Tvrdenia žalovaného o tom, kto udrhel ako prvý, že to bol žalobca, potvrdil ďalší svedok.

Zo znaleckého posudku znalkyne M.. I., znalkyne z odvetvia psychiatrie vyplynulo, že v čase prijatia žalobcu na hospitalizáciu bol stav jeho opitosti vyjadrený hodnotou 2,1 promile, čo je stredne ťažká až ťažká opitnosť. Dá sa predpokladať, že aj jedna facka do tváre spôsobila u žalobcu v stredne ťažkom stupni opitosti pád, ku ktorému by v prípade triezveho stavu s veľkou pravdepodobnosťou nedošlo. V stredne ťažkom stave opitosti dochádza k poruche koordinácie pohybov a táto porucha bola príčinou pádu žalobcu na zem, rovnako ako aj obranné mechanizmy pri páde spolu s ťažkosťami s koordináciou pohybov boli narušené a pád na zem s narazením záhlavia je výsledkom týchto porúch. Podľa znalkyne je faktom, že zmena osobnosti v emočnej a pamäťovej sfére žalobcu je následkom poškodenia mozgu, ktorý žalobca utrpel 26. júna 2010. Sú však diskrétného charakteru a schopnosti, akými sú orientácia, spracovávanie informácií, učenie sa prostredníctvom asociačných procesov, teda praktické zručnosti sú pomerne dobre zachované.

Zo znaleckého posudku znalkyne M.. J. Š., znalkyne z odvetvia neurológie vyplynulo, že znalkyňa ohodnotila sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku úrazu žalobcu z 26.6.2010 pod položkou 253 ako vážne mozgové alebo duševné poruchy po ťažkom poranení hlavy počtom bodov 1560. V dôsledku úrazu dňa 26. júna 2010 žalobca utrpel poranenia mozgu a to

- epidurálny hematóm v spánkovo - temenno - záhlavovej oblasti vpravo/ je to krvácanie do priestoru medzi tvrdou blanou mozgu a lebkou/ - Haematoma epidurale T_P_O 1.dx., Fractura calvae T_O 1.dx./ zlomenina lebky v spánkovo-záhlavovej časti v pravo/,
- pourazové SAK/ subarachnoidálne krvácanie- je to priestor medzi mozgom a jemnou blanou pokrývajúcou mozog- arachnoideou (pavúčnicou/ frontálne / čelové oblasti obojstranne/ a T bilat. / spánkove oblasti obojstranne/,
- drobné hemoragicko - kontúzne / ložiská pomliaždenia mozgu so zakrvácaním/ ložiská T bilat. / v spánkových oblastiach obojstranne/, pomliaždenie oboch čelových oblastí mozgu,
- pomliaždenie mäkkých prikrývok záhlavia, pomliaždenie nosa a hornej pery,
- odreninu ľavej strany brucha.

Vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu mal súd žalobný návrh v celom rozsahu za dôvodný, protiprávnym konaním žalovaného došlo k závažnému poškodeniu žalobcu, zároveň k jeho obmedzeniu vo vedení plnohodnotného osobného, rodinného, spoločenského, kultúrneho a športového života, taktiež k znemožneniu výkonu povolania. Žalobca utrpel ťažké poškodenie mozgu, úraz hlavy zanechal u neho trvalé následky po ťažkom zranení hlavy, ktoré spôsobil svojim protiprávnym konaním žalovaný. Úraz a poškodenie zdravia ovplyvnili život žalobcu, bola zasiahnutá jeho osobnostná sféra. Pred úrazom viedol spoločenský život, stal sa však z neho invalidný dôchodca, v dôsledku úrazu sa nemôže pracovne zaradiť, jeho plnohodnotný život je narušený tým, že úraz zanechal u neho vážne trvalé následky.

Sťaženie spoločenského uplatnenia bolo znalcami ustálené na počet bodov 1560, hodnota bodu za rok 2012 predstavovala 15,72 eura, žalobcom uplatnený nárok aj z hľadiska výšky, t.j. 24.523,20 eura (1560 * 15,72 eura) bol podľa súdu dôvodný.

Súd prvej inštancie mal za nedôvodnú požiadavku žalovaného na uplatnenie moderačného práva súdom v zmysle § 450 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že v tejto súvislosti si osvojil argumentáciu z rozsudku Krajského súdu v Prešove 6Co/226/2015-186 z 24.1.2017, ktorým bolo rozhodované o nároku žalobcu voči žalovanému z tej istej škodovej udalosti, len titulom iného nároku z nej (bolestné - pozn. odv. súdu), kde súd nenašiel predpoklady pre mimoriadne zníženie náhrady škody. V okolnostiach prípadu bolo potrebné zohľadniť to, že žalovaný spôsobil žalobcovi ťažkú ujmu na zdraví, pričom k fyzickému útoku došlo po predchádzajúcom drobnom fyzickom konflikte medzi nimi. Dôležitou okolnosťou je to, že žalovaný pod vplyvom alkoholu chcel riadiť motorové vozidlo na mieste konania športového podujatia v čase po jeho skončení, kedy sa na mieste nachádzalo veľké množstvo ľudí a žalobca chcel jeho protiprávnemu konaniu zabrániť. Žalobca napriek vplyvu alkoholu korektne vyhodnotil situáciu, konal preventívne s úmyslom zabrániť možným škodám na zdraví a majetku týchto osôb. Tiež žalovaný nie je osobou, ktorá by trpela hmotnou núdzou, prípadne jeho zdravotný stav by mu bránil zabezpečovať si a dosahovať príjem. Žiadne relevantné dôvody pre prijatie záveru o dôvodnosti moderovať výšku uplatneného nároku neboli nájdené. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti doplnil, že každý človek si musí byť vedomý svojho protiprávneho konania, čo platí aj v prípade žalovaného. Svojím agresívnym konaním spôsobil u žalobcu trvalé poškodenie mozgu, vyradil ho z bežných obyčajných činností, obmedzil ho v oblasti jeho pracovného, súkromného a rodinného života, musí tak niesť zodpovednosť za svoj čin, snažiť sa ho napraviť a žalobcovi ho kompenzovať aspoň peňažnou formou.

Ako nedôvodnú vyhodnotil súd prvej inštancie aj námietku žalovaného z dôvodu údajného nedodržania postupu žalobcom podľa § 6 ods. 3 Vyhlášky č. 437/2004 Z.z. (zrejme „zákona“ - pozn. odv. súdu) o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, podľa ktorého poškodený je oprávnený uplatniť nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia na súde, ak sa podal návrh na uzatvorenie dohody podľa odseku 1 a do troch mesiacov od jeho podania sa neuzatvorila dohoda podľa odseku 1 a neuspokojili sa nároky poškodeného. Citované ustanovenie v odseku 1 hovorí o tom, že poskytovateľ náhrady a poškodený môžu uzatvoriť dohodu o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a to aj nad výšku náhrady ustanovenú týmto zákonom, najviac však do výšky náhrady ustanovenej v § 5 ods. 5, ak ide o náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti sa škodu, spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, dohodu s poškodeným môže uzatvoriť poisťovateľ alebo Slovenská kancelária poisťovateľov. Súd mal za to, že toto zákonné ustanovenie sa vzťahuje na dohodu poskytovateľa náhrady a poškodeného nad rámec hodnoty bodov v lekárskom posudku, najviac však do výšky ustanovenej v § 5 ods. 5 vyhlášky. V žiadnom prípade podľa názoru súdu nepredloženie dohody nespôsobuje preklúziu práva na sťaženie spoločenského uplatnenia. Žalobca splnil všetky zákonné podmienky pre uplatnenie nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia a aj túto námietku žalovaného vyhodnotil ako bezpredmetnú.

Podľa súdu prvej inštancie dôvodný bol nárok žalobcu aj v časti žiadaného úroku z omeškania. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. mája 2011 spisová značka 6 Cdo 16/2010, podľa ktorého, ak sa omeškanie týka peňažného dlhu vo forme náhrady škody (škody

na zdraví) pre určenie, kedy dochádza k omeškaniu dlžníka je rozhodujúca povaha požadovaného odškodnenia, len v prípade, ak bolo súdom rozhodnuté o primeranom zvýšení odškodnenia za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia, čas plnenia nastáva rozhodnutím súdu, a teda k omeškaniu dlžníka dochádza až uplynutím lehoty na splnenie povinnosti. V ostatných prípadoch je potrebné z hľadiska určenia času splnenia vychádzať z ustanovenia § 563 Občianskeho zákonníka, (t.j. dlžník je povinný plniť dlh prvého dňa potom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal). Priznanie úrokov z omeškania žalobcovi tak bolo v súlade s týmto uznesením Najvyššieho súdu, ktoré súd citoval.

Vzhľadom na výšku sumy, zaplatenie ktorej uložil žalovanému, umožnil mu plnenie v dlhšej lehote, a to v lehote 30 dní.

Pri právnom posúdení vychádzal súd prvej inštancie z ustanovení Občianskeho zákonníka - § 444, § 450, § 517 ods. 1, 2, z ustanovení Zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia - § 1, § 2 ods. 2, § 4 ods. 1, § 5 ods. 1, 2, § 10 ods. 1, § 6 ods. 3 a z Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. - § 3.

O trovách konania rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 a 2 CSP. V dôvodoch uviedol že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník postupom podľa § 262 ods. 1 CSP po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

O trovách štátu rozhodol v súlade s ustanovením § 255, § 253 a § 470 ods. 2 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný. Rozsudok súdu prvej inštancie považuje za nezákonný, nesprávny, predčasne vydaný, vykazujúci prvky arbitrárnosti. Rozsudok bol vydaný na základe nesprávnych skutkových zistení vzhľadom na vykonané dôkazy, čím rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Súd prvej inštancie podľa žalovaného právne nesprávne posúdil žalovaným vznesenú námietku absencie vecnej a najmä procesnej legitímácie vzhľadom na úpravu vyplývajúcu z § 6 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z.z.. Žalobca podal na súd žalobu v čase, keď mu zo zákona nevzniklo právo na súdne uplatnenie nároku, t.j. v čase podania žaloby na súd neboli kumulatívne splnené zákonné podmienky pre vznik súdne uplatniteľného peňažného nároku, a teda jeho právo pre nenaplnenie zákonného predsúdneho postupu poškodeným sa nestalo nárokom, čím v čase podania žaloby nesvedčila žalobcovi ani aktívna procesná legitímácia. Poškodený síce zaslal žalovanému podanie označené ako predžalobná výzva, avšak toto nielenže nespĺňalo náležitosti návrhu dohody, ale nebolo žalovanému ani doručené a jednoznačne pred uplynutím zákonnej trojmesačnej lehoty, počítanej odo dňa podania jeho predžalobnej výzvy, podal na súd žalobu na náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia, aj keď mu toto právo na súdne uplatnenie nároku zo zákona preukázateľne nevzniklo. Súd nesprávne právne vyhodnotil tento nezákonný predsúdny postup žalobcu.

Súd prvej inštancie tiež pochybil pokiaľ neprišiel k aplikácii moderačného práva podľa § 450 Občianskeho zákonníka. K pochybeniu došlo v dôsledku nedostatočného zohľadnenia všetkých dokázaných okolností konania žalobcu voči žalovanému, ktoré bezprostredne a v príčinnej súvislosti viedli k neúmyselnému ublíženiu na zdraví žalobcu dňa 26.6.2010. Namiesto primeranej aplikácie § 450 Občianskeho zákonníka súd prvej inštancie prevzal právne zhodnotenie konania žalobcu voči žalovanému súhlasne s názorom Krajského súdu v Prešove, ktoré bolo obsiahnuté v jeho rozsudku 6Co/226/2015-186 z 24.1.2017, a teda aj tento súd na úkor práva žalovaného nezohľadnil skutočnosti, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania, a to najmä to, že jedinou a bezprostrednou príčinou toho, čo sa žalobcovi stalo bolo nielen to, že žalobca v strednom stupni opitosti fyzicky opakovaně napadol žalovaného a svedka P., ale aj to, že žalobca bezprostredne následne po tomto fyzickom útoku využívajúc bezbrannosť napadnutého žalovaného a P. ilegálne bez súhlasu žalovaného a bezdôvodne vnikol do osobného motorového vozidla žalovaného, vybral z neho kľúče zo zapaľovania, lebo sám v stave strednej až ťažkej opitosti sa presvedčil, že aj žalovaný je v stave opitosti a podľa svojho opitého presvedčenia sa rozhodol, že žalovaný nie je spôsobilý viesť motorové vozidlo a on mu v tom zabráni tým, že mu nezákonne svojpomocne odíme kľúče od motorového vozidla tým, že si ich on sám vyberie z automobilu žalovaného a odíde s nimi preč a tieto dobrovoľne nevráti. Išlo pritom o automobil, ktorý viedol práve žalovaný, a ktorý zastavili tesne pred opitým žalobcom, ktorý svojou opitnosťou bránil výjazd vozidla z futbalového areálu. Nebyť tohto svojvoľného jednostranného a nezákonného zmocnenia sa kľúčov od motorového vozidla žalovaného tým, že si ich žalobca svojvoľne vybral zo zapaľovania z úplne cudzieho motorového vozidla, ktoré pôvodne viedol žalovaný a dokonca tieto odmietol napriek opakovaným výzvam žalovanému vrátiť a odišiel s nimi preč, nebol by žalovaný nijako motivovaný konať akokoľvek voči osobe žalobcu tak, ako nekonal ani po prvotnom fyzickom útoku žalobcu voči žalovanému a svedkovi P.. Z uvedeného dôvodu by určite nedošlo k poškodeniu zdravia žalobcu, keďže útok, ktorého následkom k nemu došlo vyprovokoval výlučne len žalobca sám odňatím kľúčov

a odmietnutím ich vydania. Žalovaný uviedol, že má za to, že jediný úder, ktorý viedol žalovaný voči žalobcovi rukou preto, aby mu vrátil kľúče, nespôsobil, tak ako to vyplýva zo znaleckých posudkov, žiadne poranenie vyžadujúce si práceneschopnosť žalobcu viac ako 7 dní. Bol to práve stredný stupeň opitosti žalobcu, ktorý mal zásadne výlučný podiel na strate rovnováhy žalobcu po jednorazovom údere žalovaného, ktorý sám o sebe nespôsobil žalobcovi trvalé následky na zdraví. Tento jediný úder bol vedený voči žalobcovi pri vzájomnom postavení osôb „tvárou v tvár“, a teda nebol vedený prekvapivo, zákerne, napr. zozadu, aby tento moment prekvapenia mohol dopomôcť pádu žalobcu na chrbát. Žalovaný sa nevedel inak ku kľúčom dostať, keďže žalobca bol rozhodnutý mu ich nevydať a ani mu ich dobrovoľne nikdy nevydal. Zdôraznil, že súd prvej inštancie pri neaplikácii § 450 Občianskeho zákonníka absolútne nezohľadnil, že príčinou všetkého konania žalovaného bolo práve len agresívne a protizákonné správanie sa opitého žalobcu voči žalovanému. Žiadna zákonná ani morálna právna norma nezakladá opitému žalobcovi oprávnenie viesť akúkoľvek fyzickú agresiu voči žalovanému a následne „odcudzit“ mu kľúče z jeho auta. Žalovaný takisto namietal, že zo stany súdu došlo v rozpore s príslušnou právnou úpravou k priznaniu nároku na zaplatenie zákonného úroku z omeškania. Vzhľadom na špecifické okolnosti prípadu došlo až vyhlásením súdneho rozhodnutia k ustáleniu výšky náhrady škody. Žalovaný preto žiadal, aby odvolací súd rozsudok súd prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne a rozhodne o tom, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % voči žalobcovi, alternatívne, aby rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že v celom rozsahu sa stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie, považuje ho za zákonné, spravodlivé, s rešpektovaním princípu právnej istoty. Odvolacie dôvody žalovaného sú bezpredmetné, navrhol preto, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

4. Žalovaný sa k vyjadreniu žalobcu k jeho odvolaniu nevyjadril.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vychádzajúc z ust. § 470 ods. 1 a ods. 2 veta prvá CSP, podľa ktorého, ak nie je uvedené inak, platí tento zákon aj na konania začaté predto dňom nadobudnutia jeho účinnosti, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali predto dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované, preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a to v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario). Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku zverejnil na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 24.7.2018 (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru o tom, že odvolanie žalovaného opodstatneným nebolo.

6. Odvolací súd posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov žalovaného v kontexte s namietanou arbitrárnosťou rozhodnutia, nesprávnosťou skutkových zistení, ako aj nesprávnosťou právneho posúdenia, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

7. Žalovaným uplatnený odvolací dôvod, ktorý mal spočívať v tom, že súd prvej inštancie mal dospieť na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie spor posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávnymi sú aj také skutkové zistenia, ktoré sú založené na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti, zákonnosti, pravdivosti, prípadne vierohodnosti, alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 CSP.

8. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje na zistený skutkový stav konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových zistení vyvodil nesprávne právne závery.

9. Po oboznámení sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania mal odvolací súd za to, že súd prvej inštancie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností zistil skutkový stav, ktorý považoval za rozhodujúci. Právne závery, ku ktorým dospel, nie sú v nesúlade so skutkovými zisteniami, v rozhodnutí dal, aj s odkazom na text relevantnej judikatúry, odpoveď k stanoviskám sporových strán, ktoré boli prezentované v priebehu konania. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a to tak po skutkovej, ako aj po právnej stránke, a len na podporu dôvodov uvedených súdom prvej inštancie dopĺňa:

10. Podstatnou odvolacou argumentáciou žalovaného bola argumentácia o nesprávnosti postupu súdu prvej inštancie pokiaľ neuplatnil moderačné právo v zmysle ust. § 450 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 450 Občianskeho zákonníka, z dôvodov hodných osobitného zreteľa súd náhradu škody primerane zníži. Vezme pritom zreteľ najmä na to, ako ku škode došlo, ako aj na osobné a majetkové pomery fyzickej osoby, ktorá ju spôsobila; prihliadne pritom aj na pomery fyzickej osoby, ktorá bola poškodená. Zníženie nemožno vykonať, ak ide o škodu spôsobenú úmyselne.

Citované zákonné ustanovenie patrí k právnym normám s relatívne neurčitou (abstraktnou) hypotézou, t.j. k právnym normám, hypotéza ktorých nie je stanovená priamo právnym predpisom a ktoré tak prenechávajú súdu, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade vymedzil sám hypotézu právnej normy zo širokého, vopred neobmedzeného okruhu okolností. Pojem „dôvody hodné osobitného zreteľa“ nie je totiž v Občianskom zákonníku definovaný.

11. Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia je jedným z dielčích nárokov práva na náhradu škody, predstavuje jednorazové odškodnenie za nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho osobných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh. Svojou povahou ide o náhradu imateriálnej ujmy, a preto zníženie náhrady škody súdom sa považuje za výnimočné opatrenie, nakoľko jeho dôsledky môžu viesť k značnému zásahu do práva poškodeného na náhradu škody, ktorá mu vznikla, hľadiská, ktoré by mohli byť východiskom pre aplikáciu moderačného práva, nemôžu byť v rozpore s dobrými mravmi.

Pokiaľ sa súd prvej inštancie v dôvodoch pre neaplikáciu moderačného práva súdu rozhodol odkázať na argumentáciu použitú Krajským súdom v Prešove v rozsudku č.k. 6Co/226/2015 - 186 z 24.1.2017, ktorý posudzoval totožné skutkové okolnosti totožných účastníkov konania, nie je možné jeho postupu nič vyčítať. Odvolací súd má za to, že aj v tomto konaní zo skutkových okolností, ktoré vyšli v konaní najavo z vykonaných dôkazov, predpoklady pre aplikáciu moderačného práva danými neboli. Všeobecná prevenčná povinnosť, povinnosť počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí, je zákonnou povinnosťou vyplývajúcou z ust. § 415 Občianskeho zákonníka a jej význam je zdôraznený aj v Princípoch európskeho deliktneho práva (PETL), predstavujúcich podporný prameň v interpretačnej rovine a aj keď majú základ v súkromnej iniciatíve treba ich vziať do úvahy (Ústavný súd Českej republiky, nález Pl. ÚS 16/04 zo 4.5.2005). Článok 4:103 princípov upravuje povinnosť chrániť ostatných pred škodou, povinnosť konať za účelom ochrany ostatných pred škodou, keď tak stanoví zákon alebo keď konajúci vytvára, alebo kontroluje nebezpečnú situáciu, alebo keď existuje osobitný vzťah medzi stranami, alebo pokiaľ závažnosť ujmy na jednej strane a ľahké odvrátenie škody na druhej strane nabáda k splneniu takejto povinnosti. Pokiaľ žalobca, aj keď pod vplyvom alkoholických nápojov, zvolil, aj keď nie celkom štandardný postup - obmedzenie dispozície s kľúčmi od motorového vozidla na úkor žalovaného, nie je možné tento jeho počin, vykazujúci znaky plnenia prevenčnej povinnosti, hodnotiť ako taký, ktorý by aspoň čiastočne mohol ospravedlňovať následnú agresiu žalovaného voči žalobcovi, dôsledky ktorej viedli k závažnej ujme na jeho zdraví. Pokiaľ žalovaný argumentoval, že zásadný výlučný podiel na strate rovnováhy žalobcu mal mať stredný stupeň opitosti žalobcu, je potrebné uviesť, že ani opitosť žalobcu, ani jeho údajná prvotná agresivita nie sú okolnosťami, ktoré by mali viesť súd k moderácii. Žiada sa v tejto súvislosti uviesť, že pokiaľ sa žalovanému v čase incidentu javil žalobca ako osoba pod vplyvom požitia značného množstva alkoholických nápojov, o to skôr si musel byť vedomý, že fyzický útok, úder na takúto osobu z dôvodu

jej zníženej stability môže viesť k závažným následkom, k čomu aj došlo. Odvolací súd preto v zhode so súdom prvej inštancie nezistil žiadne predpoklady pre uplatnenie moderačného práva podľa § 450 Občianskeho zákonníka.

12. K odvolacej námietke žalovaného, spočívajúcej v tom, že žalobcovi nemal vzniknúť nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, nakoľko podľa neho nebol dodržaný postup podľa § 6 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z.z., ktorú žalovaný prezentoval aj v závere prvoinštančného konania, dal už súd prvej inštancie v dôvodoch rozsudku odpoveď.

Podľa § 6 Zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, označeného nadpisom Dohoda o vyrovnaní jeho odseku 1, poskytovateľ náhrady a poškodený môžu uzatvoriť dohodu o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, a to aj nad výšku náhrady ustanovenú týmto zákonom, najviac však do výšky náhrady ustanovenej v § 5 ods. 5; ak ide o náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, dohodu s poškodeným môže uzatvoriť poisťovateľ alebo Slovenská kancelária poisťovateľov.

Podľa § 6 ods. 2, dohoda o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia musí mať písomnú formu. Podľa § 6 ods. 3, poškodený je oprávnený uplatniť nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia na súde, ak sa podal návrh na uzatvorenie dohody podľa odseku 1 a do troch mesiacov od jeho podania sa neuzatvorila dohoda podľa odseku 1 a neuspokojili sa nároky poškodeného.

Z citovaného zákonného ustanovenia jednak vyplýva oprávnenie uzatvoriť dohodu o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, nie povinnosť, zo spisu tiež nevyplýva, ani nebolo tvrdené, že by zo strany poskytovateľa tejto náhrady, v konkrétnom prípade žalovaného, bola vyvinutá nejaká iniciatíva k uzatvoreniu dohody, výzva žalobcu vo vzťahu k žalovanému taktiež návrhom na uzavretie dohody nebola, nebolo tak preukázané, že by, či už zo strany žalobcu alebo žalovaného, bolo iniciované uzatvorenie dohody o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, či už v základnej výške alebo vo výške náhrady zvýšenej najviac o 50 %, nie je tak možné konštatovať, že by žalobca ako poškodený nebol oprávnený uplatniť nárok na súde.

13. Nedôvodnou odvolacou námietkou bola aj námietka o tom, že zo strany súdu prvej inštancie došlo k priznaniu nároku na zaplatenie úroku z omeškania v rozpore s právnou úpravou, keďže podľa žalovaného k ustáleniu výšky náhrady škody malo dôjsť až vyhlásením súdneho rozhodnutia. Predmetom konania nebol nárok na zvýšenie odškodnenia náhrady za škodu na zdraví, t.j. nárok, výška plnenia ktorého by závisela od úvahy súdu, ale nárok na plnenie s omeškaním plnenia peňažného dlhu. Žalovaný nespochybnil, že mu žalobca zaslal výzvu na plnenie dlhu, ak žalovaný nárok žalobcu neuspokojil v lehote určenej vo výzve, nebolo prekážkou priznať žalobcovi nárok na úrok z omeškania tak, ako bol žalobou uplatnený.

14. Z dôvodov, ktoré uviedol, odvolací súd má odvolanie žalovaného za nedôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie preto ako vecne správny, tak čo sa týka rozhodnutia vo veci samej, ako aj čo sa týka rozhodnutia o náhrade trov konania, podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

15. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol plne úspešný žalobca, neúspešný bol žalovaný, preto súd priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

16. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 Zákona č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.